

Inhoud

Voorwoord *V*

Deel A Oor *I*

- 1 Anatomie en fysiologie van het oor 3**
J.H.M. Frijns
Indeling van het oor 3
Embryologie 3
Anatomie van het uitwendige oor 5
Anatomie van het middenoor 6
Fysiologie van het middenoor 11
Anatomie van het binnenoor 12
Fysiologie van het binnenoor 16
Centraal auditief systeem 21
- 2 Onderzoek van het oor en het gehoor 23**
C. Desloovere en G.A. van Zanten
Elektrische otoscoop, voorhoofdslamp en oormicroscop 23
Onderzoek van oorschelp, gehoorgang en trommelvlies 24
Bacteriologisch onderzoek van het oorsecrēt 26
Beeldvormend onderzoek van het oor 26
Onderzoek van de buis van Eustachius (tuba auditiva) 27
Grondbegrippen uit de geluidsleer en de audiologie 28
Onderzoek van het gehoor 32
- 3 Aandoeningen van het uitwendige oor 49**
I. Dhooge
Klinisch onderzoek 49
Aandoeningen van de oorschelp 49
Aandoeningen van de uitwendige gehoorgang 52
Degeneratieve en metabole aandoeningen 58
Aandoeningen met onbekende oorzaak 58
- 4 Aandoeningen van het trommelvlies en het middenoor 61**
P. Van de Heyning en J.J.S. Mulder
Congenitale afwijkingen 61
Ontstekingen 62
Trauma 72
Otosclerose 73
Reconstructieve middenooroperaties 75
Tumoren van middenoor en mastoïd 78

- 5 Aandoeningen van het binnenoor 79**
R.J. Stokroos en C.W.R.J. Cremers
Erfelijk gehoorverlies 79
Congenitaal niet-erfelijk perceptief gehoorverlies 81
Verworven perceptief gehoorverlies – infectieuze, toxische en traumatische oorzaken 84
Tinnitus (oorsuizen) 98
Niet-organische vormen van slechthorendheid 100
- 6 Hoortoestellen en hoorimplantaten 101**
J.A.P.M. de Laat en A.F.M. Snik
Hoortoestellen 101
Hoorimplantaten 111
- 7 Anatomie, fysiologie en onderzoek van het vestibulaire systeem 119**
H. Kingma en F.L. Wuyts
Het vestibulaire systeem 119
Anatomie en fysiologie van het vestibulaire systeem 121
Functies van het vestibulaire systeem 131
Onderzoek bij patiënten met duizeligheid of evenwichtsstoornissen 138
- 8 Aandoeningen van het evenwichtssysteem of vestibulaire systeem 149**
L.J.J.M. Boumans en F. Gordts
Neuro-otologisch onderzoek 149
Differentiaaldiagnose 151
Algemene opmerkingen over de behandeling van duizeligheid 158
- 9 Aandoeningen van de nervus facialis 161**
H.A.M. Marres en P.J.F.M. Lohuis
Klinische anatomie 161
Gevolgen van facialisuitval 162
Anamnese 163
Kno-onderzoek 164
Oorzaken 166
Chirurgische behandeling bij uitval van de n.facialis 172
- Deel B Neus 179**
- 10 Anatomie en fysiologie van de neus en bijholten 181**
A.F. van Olphen
Anatomie van de neus 181
Fysiologie van de neus 187
Neusbijholten 189

- 11 Onderzoek van de neus en de neusbijholten 191**
M. Jorissen
Anamnese 191
Inspectie en palpatie 191
Rinoscopie en endoscopie 191
Aanvullend diagnostisch onderzoek 194
Neusdoorgankelijkheidsonderzoek 195
- 12 Aandoeningen van de neus 201**
W.J. Fokkens en P.B. van Cauwenberge
Aangeboren afwijkingen 201
Ontstekingen 203
Tumoren, Granulomateuze aandoeningen 217
Reukstoornissen 218
Traumatische neusafwijkingen, Neusbloeding (epistaxis) 225
- 13 Aandoeningen van de neusbijholten 229**
C.J. Brenkman en N. de Vries
Ontstekingen 229
Neuspoliepen 239
Retentiecysten en mucokèles, Ontwikkelingsstoornissen 241
Tumoren 241
Traumata en fracturen 244
- 14 Reconstructieve chirurgie van neus en aangezicht 249**
K.J.A.O. Ingels, P.J.F.M Lohuis en G.J. Nolst Trenité
Huidtumoren in het aangezicht 249
'Aesthetic units' 252
Indeling reconstructievormen 253
Littekencorrectie, Schisis, Oorschelpafwijkingen, Lipdefecten 255
- Deel C Keel en hals 261**
- 15 Mond en tong 263**
I. van der Waal en C.R. Leemans
Afwijkingen van het gebit 263
Aandoeningen van het tandvles 265
Afwijkingen van het mondslijmvlies 266
Enkele tongaandoeningen 276
- 16 Speekselklieren 279**
G.B. Snow en I. van der Waal
Anatomie 279
Fysiologie 281
Onderzoeksmethoden 282
Aandoeningen 285

- 17 Farynx 299**
A.G.M. Schilder en B. Kremer
Anatomie en fysiologie 299
Onderzoeksmethoden 304
Aandoeningen van de nasofarynx 306
Aandoeningen van de orofarynx 310
Aandoeningen van de hypofarynx 320
- 18 Anatomie, fysiologie en onderzoek van larynx en trachea 323**
P.H. Dejonckere en L.J. Hoeve
Anatomie 323
Fysiologie 331
Onderzoeksmethoden 334
- 19 Aandoeningen van larynx en trachea 339**
H.F. Mahieu, M. de Bodt en P. Delaere
Larynxaandoeningen op kinderleeftijd 339
Larynxaandoeningen op volwassen leeftijd 347
Aandoeningen van de trachea 362
- 20 Schildklier en bijschildklieren 371**
P. Delaere
Anatomie en functie 371
Onderzoeksmethoden van de schildklier en bijschildklieren 373
Aandoeningen van de schildklier 374
Aandoeningen van de bijschildklieren 376
- 21 Hals 379**
A.J.M. Balm en R.J. Baatenburg de Jong
Anatomie 379
Onderzoeksmethoden 283
Aandoeningen 285
- 22 Slikstoornissen en slokdarm 401**
H.F. Mahieu en J. Vanderwegen
Definities en prevalentie van slikstoornissen 401
Anatomie van het bovenste deel van de tractus digestivus 401
Fysiologie van de slikactie 402
Diagnostiek 405
Slikstoornissen en slokdarmafwijkingen 408

23 Slaapgebonden ademhalingsstoornissen 419

N. de Vries en A. Boudewyns

Definities 419

Pathofysiologie 420

Epidemiologie 421

Klinische presentatie 421

Diagnostisch onderzoek 422

Behandelopties 427

OSAS en anesthesie 433

Ernstig OSAS en verkeersdeelname 434

24 Spraak- en taalstoornissen 437

S.M. Goorhuis-Brouwer

Twee moedertalen (simultane taalverwerving) 438

Een tweede taal (successieve taalverwerving) 438

Differentiatie tussen normale en afwijkende spraak- en taalontwikkeling 439

Beïnvloedende factoren 440

Diagnostiek 443

Indeling spraak-taalstoornissen 443

Problemen bij tweetaligheid 444

Conclusie 446

Verantwoording 447

Register 449